

תבחינים להקצאת שעות תגבור למקצוע "שיח ושיג" (דיבייט)

משנה"ל תשע"ח ואילך

במסגרת מדיניות המשרד לעודד למידה משמעותית בבתי הספר התיכוניים, משרד החינוך מקצה שעות לימוד לבתי ספר המגישים בקשה בהתאם לנהלים הנדרשים והעומדים בתנאים שיפורטו להלן. ההקצאה מיועדת לכלל בתי הספר העל-יסודיים המקיימים או מעוניינים לפתוח קבוצת לימוד בתכנית "שיח ושיג" (מועדון דיבייט) לתלמידי כיתות י'-י"ב בשנה"ל תשע"ז. המשרד יקצה לבתי הספר השונים העומדים בתנאים שיפורטו להלן 1 ש"ש לקבוצה. ההקצבה מיועדת להעמקת לימודי האזרחות ומדעי החברה או להעמקת לימודי מקצועות חברה נוספים או להרחבת מקצועות הרוח, היהדות לכיתות י'-י"ב במסגרת תכנית "שיח ושיג" (מיומנות הטיעון בע"פ).

תנאי סף

1. בית הספר מגיש תלמידים לבגרות בהיקף של 5 יחידות באחד ממקצועות הרוח והחברה, או באחד ממקצועות היהדות על-פי תכנית הלימודים.
2. **קיום קבוצת לימוד של "שיח ושיג" בבית הספר באחת משתי האפשרויות הבאות** בהיקף שנתי של 1 ש"ש לקבוצה:
 - א. בית ספר מקיים או מעוניין להקים קבוצת לימוד של תכנית "שיח ושיג", לקידום מיומנות ההבעה בע"פ במקצועות האזרחות ו/או מדעי החברה.
 - ב. בית ספר מעוניין להקים קבוצת לימוד של תוכנית "שיח ושיג" לקידום מיומנות ההבעה בע"פ במקצועות חברה נוספים, ו/או במקצועות הרוח ו/או במקצועות היהדות.
3. הקבוצות עוסקות/או תעסוקנה בסוגיות חברתיות ואזרחיות.
4. תכני הלמידה יכללו נושאים מתוך תכניות הלימודים במקצועות אלו.
5. בית הספר מתחייב להשתתף בתחרויות הדיבייט הנערכות על ידי המטה לחינוך אזרחי ומפמ"ר מדעי החברה בשיתוף עם המפמ"ר של תחום הדעת. התחרויות תתמקדנה בנושאים חברתיים ואזרחיים.
6. **הרכב הכיתה:** הכיתה הלומדת תכנית זו תורכב מבין תלמידי כיתות י'-י"ב. מספר התלמידים בקבוצה לא יפחת מ-12 תלמידים.
7. **השכלה והכשרה של המורה:** בבתי ספר שמבקשים את ההקצאה להרחבת לימודי האזרחות ומדעי החברה- המורה המלמד את הכיתה, עבורה מתבקשת ההקצבה, הוא בעל תעודת הוראה באחד מהתחומים הבאים: אזרחות, אחד ממקצועות מדעי החברה, משפטים, או מורים בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות בהוראת האזרחות או מדעי החברה או בבתי ספר המבקשים את ההקצאה להרחבת לימודי מקצועות חברה נוספים או

להרחבת מקצועות הרוח, והיהדות - המורה המלמד את הכיתה עבורה מבוקשת ההקצבה יהיה בעל תעודת ההוראה בתחום הדעת עבורו מבוקשת ההקצבה או בעלי 5 שנות ניסיון. במקרים חריגים אחרים יצויין נימוק לבקשה החריגה והיא תובא לאישור מפמ"ר אזרחות ומפמ"ר מדעי חברה.

8. **השתלמויות:** המורה שילמד את הכיתה, עבורו מתבקשת ההקצבה, יעבור השתלמות ייעודית בנושא, שאושרה בידי המפמ"ר למדעי החברה ו/או מנהלת המטה לחינוך אזרחי, בהיקף שלא יפחת מ-30 שעות, בשנה בעבורה מתבקשת ההקצבה (אלא אם כן עבר השתלמות זו בשנה שלפני כן). כמו כן, המורה מתחייב להשתתף בשני מפגשי עבודה ארציים או מחוזיים, כפי שיקבע ע"י המפמ"רים. הן המורה והן בית הספר יתחייבו על כך בטופס הבקשה עם הגשת הבקשה. מועד, מקום והיקף השתלמות ומפגשי העבודה הארציים יפורסם באתר מפמ"ר למדעי החברה ואתר המטה לחינוך אזרחי.

אופן החלוקה

1. משרד החינוך יקצה את השעות בין בתי הספר העומדים בכל התנאים האמורים לעיל, באופן הבא:

א. 66% לבתי ספר המקיימים או מעוניינים להקים קבוצת לימוד של תכנית "שיח ושיג", לקידום מיומנות ההבעה בע"פ במקצועות האזרחות ומדעי החברה. בתוך רשימת בתי ספר אלו, יוקצו השעות, **1 ש"ש לקבוצה**, לפי מדד הטיפוח הנוהג במשרד. בית הספר שלו מדד טיפוח גבוה יותר יהיה זכאי לשעות התגבור תחילה. ככל שיהיו בתי ספר בעלי מדד טיפוח זהה, יועדף בית הספר בעל קבוצת הלומדים הגדולה יותר.

ב. 34% לבתי ספר המקיימים או מעוניינים להקים קבוצת לימוד של תוכנית "שיח ושיג" לקידום מיומנות ההבעה בעל פה במקצועות החברה והרוח, והיהדות העוסקות בסוגיות חברתיות ואזרחיות. הקצאת השעות תינתן ראשית למקצוע עבורו יתקבלו מס' הבקשות מבתי הספר הוא הגבוה ביותר, וכן הלאה בסדר יורד. בתוך רשימת בתי ספר אלו, יוקצו השעות, **1 ש"ש לקבוצה**, על פי מדד הטיפוח הנוהג במשרד. בית הספר שלו מדד טיפוח גבוה יותר יהיה זכאי לשעות התגבור תחילה. ככל שיהיו בתי ספר בעלי מדד טיפוח זהה, יועדף בית הספר בעל קבוצת הלומדים הגדולה יותר.

2. לאחר שיוקצו **1 ש"ש לכל בתי הספר**, בהתאם לסעיפים לעיל, ובמידה ותותרנה שעות, ניתן להקצות אותן לבית ספר שיבקש לפתוח קבוצה נוספת **בתחום דעת נוסף** על פי האמור לעיל.

1. אם יימצא כי בית הספר לא מקיים קבוצת לימוד בתכנית "שיח ושיג" לפי הנחיות המפמ"רים, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה, וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשת ביה"ס לקבלת שעות שיג ושיח בשנה שלאחר מכן.
2. אם יימצא כי קבוצה מנתה פחות מ-12 תלמידים ללא הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית יקוזזו השעות שהוקצו לכיתה זו לכל השנה.
3. אם יימצא כי המורה המלמד את התכנית בכיתה שבעבורה אושרה הקצבה, לא השתלם כנדרש, תבוטל ההקצבה, ויקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה.
4. אם יימצא בית ספר אשר לא עשה שימוש בשעות שניתנו לו על מנת שיג ושיח בכיתות שאושרו לו, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר לכל השנה וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות לתגבור ספרות של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.
5. במידה ובית הספר לא יגיש דו"ח ביצוע לתשע"ח, כנדרש על ידי המזכירות הפדגוגית, עד ל-15/7/18 בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היח' המקצועית, יקוזזו שעות התגבור בשיח ושיג שהוקצו לבית הספר לכל השנה.